Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2001–2002

27 728 Wijziging van de Wet op de expertisecentra, de Wet op het primair onderwijs en de wet op het voortgezet onderwijs in verband met de invoering van een leerlinggebonden financiering en de vorming van regionale expertisecentra (regeling leerlinggebonden financiering)

Nr. 56

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 14 juni 2002

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen[1] hebben enkele fracties de behoefte over de brief van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen van 20 maart 2002 ter aanbieding van de derde voortgangsrapportage leerlinggebonden financiering en het verslag van het schriftelijk overleg over de ontwerp-AMvB's en ontwerp-ministeriële regeling inzake leerlinggebonden financiering (27 728, nrs. 53–55) enkele vragen en opmerkingen aan de staatssecretaris voor te leggen. De staatssecretaris heeft de vragen beantwoord bij brief van 14 juni 2002. De vragen en antwoorden zijn, voorzien van een inleiding van de staatssecretaris, hieronder afgedrukt.

De fungerend voorzitter van de commissie,
Van de Camp

De griffier voor dit verslag,
Bregman

[1] Samenstelling:
Leden: Van der Vlies (SGP), Van de Camp (CDA), fng. voorzitter, Van der Hoeven (CDA), Lambrechts (D66), Rijpstra (VVD), Cornielje (VVD), B. M. De Vries (VVD), Dijksma (PvdA), Atsma (CDA), Ross-van Dorp (CDA), Hamer (PvdA), Nicolaï (VVD), Vendrik (GroenLinks), Albayrak (PvdA), Mosterd (CDA), Van Ruiten (LPF), Bonke (LPF), Vergeer-Mudde (SP), Jense (LN), Tichelaar (PvdA), Bijlhout (LPF), Aasted-Madsen-van Stiphout (CDA), J. M. De Vries (CDA), Azough (GroenLinks) en Wijnschenk (LPF).
Plv. leden: Veling (ChristenUnie), Ferrier (CDA), Van Haersma Buma (CDA), Dittrich (D66), Vacature (VVD), Vacature (VVD), Vacature (VVD), Vacature (PvdA), Hessels (CDA), van Bochove (CDA), Vacature (PvdA), Vacature (CDA), Vacature (GroenLinks), Vacature (PvdA), Cörüz (CDA), Zeroual (LPF), Eberhard (LPF), Van Bommel (SP), Teeven (LN), Vacature (PvdA), Wiersma (LPF), Joldersma (CDA), Vacature (CDA), Halsema (GroenLinks) en Hoogendijk (LPF).

KST62325
ISSN 0921 - 7371
Sdu Uitgevers
's-Gravenhage 2002

Inleiding van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

Ten tijde van de voorbereiding van de antwoorden op de gestelde vragen heeft de Eerste Kamer besloten om het wetsvoorstel inzake leerlinggebonden financiering (LGF) controversieel te verklaren. Daardoor is inwerkingtreding van het wetsvoorstel per 1 augustus 2002 niet meer mogelijk. Naar aanleiding van de beslissing van de Eerste Kamer is op 3 mei 2002 een brief gestuurd naar de Eerste Kamer waarin de verwachting wordt uitgesproken dat sprake is van uitstel van de inwerkingtreding van het wetsvoorstel en niet van afstel (Kamerstukken I 2001/02, 27 728, nr. 199d). Bij brief van 14 mei 2002 heeft de vaste commissie voor Onderwijs laten weten dat van afstel geen sprake behoeft te zijn indien aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Bij de verdere behandeling van het wetsvoorstel onder de verantwoordelijkheid van het nieuwe kabinet, zal duidelijk worden welke voorwaarden het betreft en op welke wijze het nieuwe kabinet daaraan eventueel tegemoet zal kunnen komen. Uit vele reacties is gebleken dat de teleurstelling over het uitstel bij al diegenen die zich ingezet hebben voor een goede invoering van de nieuwe regeling, groot was en is. In het scholenveld was dan ook dringend behoefte aan beantwoording van de vraag hoe het LGF-traject nu verder zou gaan. In lijn met bovengenoemde brief van 3 mei 2002 is in de brieven aan de basisscholen, de scholen voor speciaal basisonderwijs en de scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs (v)so) – die bij brief van 17 mei 2002 in afschrift aan de Kamer zijn gezonden – op hoofdlijnen geschetst welke overgangsmaatregelen worden getroffen om invoering van het wetsvoorstel op een later tijdstip mogelijk te maken. Vervolgens is in overleg met het georganiseerde onderwijsveld gewerkt aan de uitwerking van de overgangsmaatregelen. Deze maatregelen zijn in Uitleg van 5 juni gepubliceerd. Op basis van deze publicaties kunnen de scholen de voorbereiding van het komende schooljaar ter hand nemen. Inzake een aantal projecten, specifieke schoolsituaties en de voorlichting aan ouders en scholen is overleg gestart over de wijze waarop de verdere voortgang kan worden aangepast aan de nieuwe omstandigheden. Dit betreft o.a. de KDC/cluster-3 projecten, het onderwijs in de rijksjustitiële jeugdinstellingen, de dovenprojecten en het experiment Gewoon Anders in Almere en de instelling van onderwijsconsulenten. Per project en per situatie wordt bezien op welke wijze het komende schooljaar het beste kan worden ingevuld. Continuïteit in de ontwikkelingen staat daarbij voorop.

Bij de beantwoording van de vragen van de leden van de fracties is rekening gehouden met de gevolgen van het uitstel van de inwerkingtreding van het wetsvoorstel.

I Vragen en opmerkingen vanuit de commissie

Vragen en opmerkingen van leden van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie menen uit de beantwoording van de vragen over bekostiging en de uitzonderingspositie van Almere (27 728, nr. 55 bladzijde 2) dat het budget voor de Stichting Gewoon Anders voortaan wordt gebaseerd op de individuele indicatie per aangemelde leerling en dat het budget van de Stichting Gewoon Anders mede bestaat uit een optelsom van deze bedragen tezamen. Ook maken deze leden uit de beantwoording op dat de Stichting Gewoon Anders de vrijheid krijgt om dit budget vervolgens, in ieder geval voor individuele kinderen in de reguliere groep, in te zetten op basis van functionele indicatiestelling. Deze leden vinden het belangrijk dat er ervaring opgedaan wordt met functionele indicatiestelling en willen daarom ook regelmatig geïnformeerd worden over het overleg dat met de Stichting Gewoon Anders gevoerd zal

worden over de financieringsgrondslag en de mogelijkheden voor functionele indicatiestelling. Kan aangegeven worden op welke termijn deze leden de eerste informatie hierover kunnen verwachten?

De leden van de PvdA-fractie gaan ervan uit dat de Stichting Gewoon Anders niet alleen het rugzakdeel krijgt, maar dat de stichting ook uitdrukkelijk kan rekenen op een financiering die gelijkwaardig is aan de financiering die de stichting zou krijgen indien er in het gebied een expertisecentra zou zijn en eigen speciale scholen zou hebben. Deze leden vragen bevestiging van het uitgangspunt ooit bij het convenant ingenomen dat Almere een proeftuin zou zijn en zou afzien van het oprichten van speciale onderwijs scholen in ruil voor de mogelijkheid om met gelijke financiële middelen een eigen alternatief te verwezenlijken.

Uit het antwoord op inflatieverrekening begrijpen de leden van de PvdA-fractie dat nooit verrekening plaatsvindt indien de inflatie afwijkt van de raming. Hoe wordt dan het effect van een eventuele sterke afwijking opgevangen?

Extra toekenning van fre's voor zmlk-kinderen die een reguliere school bezoeken vanaf groep 3, zal, zo is het voornemen, op grond van een aparte regeling plaatsvinden. Deze leden vragen waarom ervoor is gekozen in art 70a, tweede lid behalve de bekostiging per schoolsoort op te nemen niet ook de mogelijkheid om binnen schoolsoorten een aanvullende regeling op te nemen. De Kamer heeft eerder uitdrukkelijk aangegeven dat deze extra regeling gecontinueerd moet worden. Deze leden vragen wat zich er tegen verzet om zo'n onderscheid tussen groepen binnen een schoolsoort niet te beschouwen als onderdeel van financiering per schoolsoort.
Deze leden vragen de bekostiging voor bovenbouwkinderen met zmlk-indicatie onderdeel te laten zijn van het bekostigingsbesluit en in ieder geval zo'n regeling te treffen dat voor iedereen ondubbelzinnig is gegarandeerd dat de extra fre's automatisch worden toegekend indien een geïndiceerde leerling een basisschool bezoekt vanaf groep 3.

De vragen die de leden van de PvdA-fractie stellen over de bovenbouwkinderen gelden evenzo voor de syndroom van Down leerlingen die het voortgezet onderwijs bezoeken.
Deze leden vragen een regeling waarmee ondubbelzinnig is gegarandeerd dat syndroom van Down leerlingen nu en in de toekomst er niet op achteruit gaan met hun rugzak, als gevolg van die formele invoering van de rugzak op grond van deze wet.

Het komt de PvdA-fractie vreemd voor dat Almere is ingedeeld bij en deel uitmaakt van één van de REC's in cluster 2, 3 of 4. Zo'n indeling bestaat nu niet terwijl ouders nu evenzeer kunnen kiezen of ze gebruik willen maken van het aanbod van de Stichting Gewoon Anders of het speciaal onderwijs buiten Almere.

Het amendement 27 728 op stuk nummer 12 beoogde om het expertiseleergebied Almere na dit wetsvoorstel blijvend de ruimte te bieden. In het debat is meermalen gezegd dat Almere niet moet worden verdeeld over clusters maar als het ware in zichzelf een cluster vormt.
Deze leden vragen aan te geven wat zich er nu eigenlijk tegen verzet indien Almere buiten de REC-indeling wordt gehouden, als het ware een apart eigen REC vormt voor alle clusters en zoals nu ook het geval is een eigen onafhankelijke commissie voor indicatiestelling voert. Uiteraard zal Almere dan de indicatiecriteria hanteren.

De adviescommissie Toelating en Begeleiding (ACTB), die ingeschakeld kan worden door ouders en scholen indien er onenigheid is over een besluit tot toelating, verwijdering of over de besteding van de rugzakmiddelen, zal worden gekoppeld aan de onderwijsconsulenten. De leden van de PvdA-fractie vragen of uitgebreider, dan in de wel zeer summiere uiteenzetting in de voortgangsrapportage is gedaan, aangegeven kan worden hoe de onderwijsconsulenten zich zullen verhouden tot de ACTB, hoe de consulenten zullen werken, hoe en wie ze zal kunnen inschakelen en vragen tevens nadrukkelijk aan te geven waarom de onderwijsconsulenten niet zijn gekoppeld aan de consulententeams in de zorg, zoals de bedoeling was. In de zorgsector werken de consulententeams op aanvraag van individuele cliënten en/of instellingen in situaties waar het bestaande zorgaanbod in financiële of andere zin niet passend blijkt te zijn vanwege een gebrek aan budget of gebrek aan deskundigheid. Is de mogelijkheid van vrije inschakeling gegarandeerd bij de onderwijsconsulenten?
Hoe verhoudt de positionering van de onderwijsconsulenten zich tot de formele bevoegdheden die de ACTB zal uitoefenen zoals de verplichting voor de scholen om het ACTB om advies te vragen in bezwaarschriftprocedures? Er kan een neiging ontstaan om via bemiddeling door onderwijsconsulenten te voorkomen dat formele adviezen worden gevraagd. Deze leden zien dat niet als bevorderlijk voor het opbouwen van een heldere transparante normering rond toelatingskwesties in het onderwijs.

Hoe kan worden gegarandeerd dat de onderwijsconsulenten ook ingeschakeld kunnen worden voor die leerlingen die geen indicatie hebben voor een van de vier clusters, maar onder de WSNS-populatie vallen en niettemin te maken kunnen krijgen met verwijdering, weigering voor toelating en tot de categorie thuiszitters kunnen gaan behoren?

Hoe zal de verhouding zijn tussen de ACTB, de onderwijsconsulenten en de inspecteurs voor het onderwijs die ook worden ingeschakeld in de huidige praktijk voor in ieder geval de groep thuiszitters?

Elke voorlichtingscampagne bestaat uit het beschikbaar stellen van informatie. Voor ieder die wil is inmiddels, zo nemen de leden van de PvdA-fractie aan, informatie beschikbaar. In hoeverre is de actieve voorlichting op gang gekomen? Hoeveel bijeenkomsten zijn of worden georganiseerd, voor met name reguliere scholen. De enquête onder protestants-christelijke schoolleiders liet zien dat niet alle schoolleiders voldoende zijn geïnformeerd over de mogelijkheden die de nieuwe wet hen biedt.

Bij de 14 samenwerkingsverbanden KDC's/cluster 3 is gestart met totaal 385 leerlingen. In totaal schatten deze leden, op basis van gegevens over het aantal kinderen dat staat ingeschreven bij KDC's of intramurale instellingen van de VGN, op rond 5000 kinderen in de leerplichtige leeftijd. In dat licht is het aantal bij de samenwerkingsprojecten betrokken kinderen van 385 weinig ambitieus. Kan de regering aangeven of ze bereid is een onderwijsaanbod te bieden voor de overige kinderen waarbij met gekwalificeerde leerkrachten wordt gewerkt?

Uit het onderzoek zou zijn gebleken dat het aantal thuiszitters aanzienlijk lager is dan de duizenden thuiszitters waarover de media berichtten. De leden van de PvdA-fractie veronderstellen dat de regering het aantal kinderen dat in zorginstellingen verblijft maar geen onderwijs geniet, niet wil scharen onder het begrip thuiszitters. Kan worden aangegeven voor hoeveel kinderen ontheffing van leerplicht is gevraagd; hoeveel kinderen

in KDC's verblijven of andere zorginstellingen zonder dat voor hen een onderwijsaanbod is gerealiseerd met gekwalificeerde leerkrachten? Indien de cijfers niet beschikbaar zijn, kan een onderzoek worden gestart om de aantallen boven tafel te krijgen?
Kan in het bijzonder worden aangegeven hoe voor de groep van 52 kinderen en 30 kinderen van wie de inspectie kennelijk wil erkennen dat er geen of geen passend onderwijsaanbod is, op zo kort mogelijke termijn aan passend onderwijsaanbod wordt geboden. De leden van de PvdA-fractie herinneren eraan dat de Kamer heeft uitgesproken dat in zulke gevallen desnoods een leerkracht naar de kinderen wordt gestuurd opdat het niet aan de moeder, vader of andere verzorgers wordt overgelaten om een vorm van onderwijs aan hun kind te bieden.

Ten aanzien van motie op stuk nummers 41 en 45 hebben deze leden enkele vragen. Het NIZW-onderzoek wordt zo spoedig mogelijk naar de Kamer gestuurd. Het rapport zal dienen als basis voor een analyse om belemmeringen in regelgeving over huisvesting, vervoer en lijfgebonden zorg weg te nemen. Deze leden gaan ervan uit dat de analyse snel zal kunnen volgen op de NIZW-rapportage. De constatering dat belemmeringen zich veelal uiten in individuele gevallen ligt voor de hand. Deze leden zetten echter grote vraagtekens bij het voornemen om rapportage en analyse vervolgens als het ware over te dragen aan de ACTB die in individuele gevallen zal rapporteren. Uit de analyse kan blijken dat er structurele belemmeringen zijn (die zich uiteraard uiten in individuele gevallen). Niettemin verwachten de leden van de PvdA-fractie van de regering een standpunt naar aanleiding van de analyse en een poging structurele belemmeringen weg te nemen. Het komt tevens vreemd voor dat de ACTB bij voorbaat de bevoegdheid krijgt met departementen overleg te voeren om tot oplossingen te komen. Wordt hier de politieke verantwoordelijkheid voor het beleid niet volledig uit handen gegeven aan de ACTB? Bijkomend nadeel van de constructie is dat de ACTB nog niet is ingesteld en belemmeringen zoveel mogelijk nu al zouden moeten worden weggenomen om de wet leerlinggebonden financiering meer kans van slagen te geven en problemen in individuele gevallen in een zo vroegtijdig mogelijk stadium weg te nemen.

De motie op stuk nummer 47 vraagt om ouders ondersteuning te geven van onafhankelijke ouderconsulenten. De regering stelt voor omdat het expertisecentrum en de ACTB bestaan en de ouderorganisaties ouders kunnen begeleiden, om de onafhankelijke ondersteuning van ouders niet uit te voeren. De leden van de PvdA-fractie betwijfelen of de ACTB in staat is ouders te ondersteunen omdat de ACTB daarvoor niet is ingericht maar vooral in beeld komt indien onenigheid ontstaat over toelating, verwijdering of de besteding van de rugzak. Ouders hebben ondersteuning nodig in het proces dat daaraan voorafgaat. De expertisecentra zijn niet in alle gevallen als onafhankelijke ondersteuners te beschouwen. De ouderorganisaties hebben voorlichtingscampagnes gestart maar zijn, voorzover deze leden weten, niet in staat gesteld met aparte budgetten om hun leden ook actief te begeleiden. Is de regering bereid om experimenten met onafhankelijke ondersteuning van ouders incidenteel te financieren opdat ervaring wordt opgedaan met andere vormen van ondersteuning en zo uitvoering te geven aan de motie?

Vragen en opmerkingen van leden van de VVD-fractie

Ondanks een aantal onzekerheden ten aanzien van de invoering van LGF is er brede steun in het onderwijsveld voor deze wet. De staatssecretaris heeft verschillende malen betoogd dat deze wet ingevoerd kan worden. Dat waren voor de leden van de VVD-fractie redenen om in te stemmen met deze wet. De leden van deze fractie zijn dan ook zeer verbaasd te

horen dat uit een onderzoek door Search Primair van het PCSO blijkt dat meer dan de helft van de PC en RK basisscholen niet klaar is voor de opvang van lichamelijk gehandicapte leerlingen. Is de staatssecretaris nog steeds van mening dat de wet op tijd kan worden ingevoerd? Betekent de uitkomst van dit onderzoek dat PCSO haar steun voor deze wet intrekt?

Deze leden vinden het positief dat onderwijsconsulenten gepositioneerd worden bij de ACTB en in opdracht werken en onder gezag vallen van de ACTB. Op deze manier wordt een goede uitvoering gegeven aan motie op stuk nummer 40.

Ten aanzien van motie op stuk nummer 43 merken de leden van de VVD-fractie op dat zij van mening zijn dat de staatssecretaris zich er wel heel gemakkelijk van af maakt door te zeggen dat het hier een voortzetting betreft van de toezegging die tijdens het AO LGF op 22 juni 2000 is gedaan en dat de derde voortgangsrapportage het resultaat is. Deze leden kunnen hier niet mee instemmen omdat de motie vraagt om de mogelijkheid open te laten de indicatiecriteria verder bij te stellen teneinde te voorkomen dat kinderen tussen wal en schip geraken. Zij vragen de staatssecretaris de motie opnieuw te becommentariëren en uit te voeren.

Voor zmlk-geïndiceerde leerlingen in de bovenbouw van de reguliere scholen is tot nu toe 20 fre's beschikbaar bovenop het aantal fre's dat voor diezelfde leerling in de onderbouw wordt uitgegeven. De staatssecretaris zegt in haar beantwoording dat voor een aparte regeling is gekozen. Betekent dit dat de automatische extra formatie is komen te vervallen en dat alleen op basis van verzoek aanvullende formatie kan worden toegekend? Leidt dit niet tot toenemende bureaucratie?

Is het juist dat een reguliere basisschool die op 15 augustus 2002 een geïndiceerde leerling op school heeft per ingang van 1 augustus 2003 over de aanvullende formatie en de aanvullende vergoeding materiële instandhouding kan beschikken? Klopt het dat dit een achteruitgang is ten aanzien van de huidige regelgeving?

Wanneer wordt de regeling, op grond waarvan formatie kan worden aangevraagd door de scholen van speciaal onderwijs voor verlenging van de ambulante begeleiding van leerlingen in het reguliere onderwijs, gepubliceerd?

Wat zijn de uitkomsten geweest van de startconferentie op 25 januari jl. met name over de criteria en protocollen?

Kan worden aangegeven waar op dit moment nog knelpunten zijn bij de vorming van REC's?
Welke adviesbureaus en andere intermediairen zijn de afgelopen twee jaar ingeschakeld bij de REC-vorming en LGF en wat zijn daar de kosten van geweest?
Een hartenkreet uit het veld is dat de REC's een grotere beleidsverantwoordelijkheid voor de realisering van het onderwijs moeten krijgen en dat alle ingeschakelde bureaus en deskundigen van overheidswege dit proces vertragen en frustreren? Graag een reactie hierop.

Hoe kijkt de regering aan tegen het oprichten van een REC-Raad waarin alle REC's via een kamersystematiek een eigen clusterplek hebben en via een plenaire kamer de gezamenlijke belangen behartigen? Zijn er nu niet te veel stuurgroepen, platforms enzovoort?

Acht de regering de voorgenomen bekostiging van de CvI per dossier waarbij voor dossiers die niet leiden tot indicatie slechts een opslag van

15% wordt vergoed wel redelijk ten opzichte van het belang en de veelheid van werk die verricht moet worden?
Beschikt de regering over gegevens vanuit REC's die inmiddels werken met of de planning rond de Cvl activiteiten hebben afgerond, die de voorgenomen bekostiging ondersteunen? Is de regering bereid op basis van voornoemde gegevens nader overleg te voeren met REC's alvorens een definitief besluit te nemen over de hoogte van de bekostiging Cvl?

Uit het veld is de leden van de VVD-fractie het volgende kritiekpunt gemeld: er is afgesproken dat de veelheid van subregelingen aan de kant geschoven zou worden en er een algemene regelgeving zou komen. De bekostiging is te kort door de bocht en te weinig uitgetest, te weinig op de gevolgen bekeken en te theoretisch van aard. Graag een reactie.
Zou het niet wenselijk zijn om slechts de bekostiging voor Cvl, voor de rugzak en voor de REC-taken nu te regelen en alle andere voorgenomen wijzigingen met name voor cluster 4 te laten vallen deze later na grondige studie in te voeren, misschien zelfs pas in de tweede fase?

Ten aanzien van de voorlichting. De geplande invoeringsdatum staat op 1 augustus 2002 gepland. Wordt deze datum gehaald?
Hoeveel hits hebben de verschillende websites inmiddels gehad?

Vragen en opmerkingen van leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben de volgende vragen naar aanleiding van de voortgangsrapportage van de wegbereiders en de beantwoording van de regering naar aanleiding van het schriftelijk overleg over de ontwerp AMvB's.

In hoeverre is er overeenstemming over het «grote» REC in het noorden van het land? De leden van de CDA-fractie vinden met de wegbereiders dat de REC-vorming van onderop moet plaats vinden. Naar het idee van deze leden is dat in dit specifieke geval echter niet gebeurd. Graag zien zij een oplossing van de regering die de samenwerking ten goede komt en geen bureaucratie optuigt.

De regering geeft aan niets te willen doen voor VSO-ESM en MG-ESM. Onder andere de stuurgroep cluster 2 is het met de gekozen lijn niet eens. Is de regering bereid, eventueel samen met de wegbereiders, met een desnoods tijdelijke oplossing te komen?

Wat is de reactie van de regering op de uitkomst van het onderzoek van de PCSO? Ook de wegbereiders geven aan dat de basisscholen nog op de hoogte gesteld moeten worden. Vindt de regering dat er tijdelijke maatregelen nodig zijn om de basisscholen extra tijd te geven?

Vragen en opmerkingen van leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de voortgangsrapportage leerlinggebonden financiering en het verslag van het schriftelijk overleg over de ontwerp-AmvB's en de ontwerp-ministeriële regeling inzake leerling gebonden financiering. Ten aanzien van deze stukken hebben de leden van de fractie van D66 enkele aanvullende vragen en opmerkingen.

Is het juist dat gehandicapte kinderen die al op een reguliere basisschool zitten pas als laatste geïndiceerd zullen worden en dat de scholen die deze leerlingen opvangen daardoor € 4500 of meer mislopen (brief aan vaste Kamercommissie OC&W, OCW 02-351)? Zo ja, wat is hiervan de reden?

In de OCenW-regeling «Aanvullende formatie voor basisscholen op grond van bijzondere omstandigheden voor het schooljaar 2002–2003» (Uitleg, Gele katern, 27 februari 2002) staat op pagina 32 rechtsonder het volgende vermeld: *«Indien voor een leerling, ten behoeve van wie in het kader van deze regeling voor het schooljaar 2002/2003 aanvullende formatie is toegekend, op basis van een beoordeling door een commissie voor indicatiestelling een leerlinggebonden budgetbeschikbaar is, ontvangt de school het leerlinggebonden budget niet eerder dan met ingang van 1 augustus 2003»*
Klopt de interpretatie dat een reguliere basisschool die op 15 augustus 2002 een geïndiceerde leerling op school heeft, per ingang van 1 augustus 2003 over de aanvullende formatie en de aanvullende vergoeding materiele instandhouding kan beschikken? Kan dat niet eerder? Staat het late moment waarop het budget beschikbaar komt niet haaks op het principe van een budget wat beschikbaar moet zijn ten behoeve van hulpverlening?

Ontwerp-AMvB

In antwoord op de vragen van de D66-fractie (Kamerstuknummer, 27 728, nr. 55, p. 14) verwijst de regering voor haar antwoord over de motie Lambrechts/Ross van Dorp met betrekking tot nevenvestigingen naar de beantwoording van de vragen van de leden van de CDA-fractie. Echter daar wordt de vraag wanneer de Kamer een notitie over aanvullende financiering van de nevenvestiging kan verwachten conform de motie Lambrechts/Ross van Dorp, niet beantwoord? Kan deze vraag alsnog beantwoord worden?

De cluster 4-scholen blijken niet overtuigd van het feit dat zij niet toch gekort zullen worden ten behoeve van de beschikbare bedragen voor klassenassistenten. Kan aan de hand van de specifieke voorbeelden, zoals de landelijke stuurgroep cluster 4 die geeft, aangegeven worden hoe de feitelijke nieuwe bekostiging dan wel precies gaat uitpakken ten opzichte van de oude bekostiging?

De regering stelt *«voor de indicatie MG is de definitie van zml verbreed (van een IQ van 60 naar een IQ van 70) zodat ook een deel van de mlk-doelgroep in de indicatie valt.»* (Kamerstuk 27 728, nr. 55, pagina 15) Valt binnen die uitbreiding van de definitie zml (van een IQ van 60 naar 70) de hele groep die daar voorheen als «moeilijk lerend» ook onder viel? Zo neen, waarom niet en wat betekent dat dan voor dat deel van de MG moeilijk lerend dat er niet meer onder valt? Hoe moet die groep naar behoren «bediend» worden?

In aanvulling op haar antwoord op vragen van leden van de D66-fractie inzake het besluit leerlinggebonden financiering (27 728, nr. 55, pagina 15) vragen deze leden aan de regering om aan te geven of de beleidsruimte om indien nodig af te wijken van de criteria voor indicatiestelling ook voorziet in de mogelijkheid van toekenning van budget voor esm, mlk/zmlk zowel in de categorie mg als vso.

De leden van de fractie van D66 vragen de regering, in aanvulling op haar antwoord op eerdere vragen van deze leden (27 728, nr. 55, pagina 15) om aan te geven op welke wijze en waar geregeld is dat er door dove leerlingen boven de twintig jaar aanspraak gemaakt kan worden op ambulante begeleiding? Welke «rechten» heeft een dove leerling van 20+ op ambulante begeleiding?

Voortgangsrapportage

Ten aanzien van de voortgangsrapportage leerlinggebonden financiering (27 728, nr. 54) hebben de leden van de D66-fractie de enkele vragen. Hoe is het gesteld met de voorbereiding van de reguliere scholen die LGF-leerlingen gaan opvangen?
In een persbericht van Search Primair (onderzoeksbureau PCSO) bij het verschijnen van het rapport «Een kans van kinderen» op 15 maart 2002 staat het volgende vermeldt: *«Uit een onderzoek gehouden in maart 2002 door Search Primair, het onderzoeksbureau van PCSO, onder ongeveer 4700 basisscholen in Nederland (p.c. en r.k.) blijkt dat de invoering van de leerlinggebonden financiering (waarbij ouders van gehandicapte leerlingen kunnen kiezen tussen opvang op een speciale school of opvang op een reguliere basisschool), in de volksmond het rugzakje genoemd, niet op steun mag rekenen in het basisonderwijs.»* Hoe beoordeelt de regering de uitkomsten van dit onderzoek. Hoe verhoudt de uitkomst van dit onderzoek zich tot de wens van de vertegenwoordigende onderwijsorganisaties om hoe dan ook te willen starten per 1 augustus 2002? Het is toch zo dat scholen die kunnen aantonen er echt niet klaar voor te zijn niet gedwongen zullen zijn om al per 1 augustus 2002 LGF-leerlingen op te nemen.

Vragen en opmerkingen van leden van de SGP-fractie

De leden van de SGP-fractie constateren dat scholen voor zeer moeilijk lerende kinderen als gevolg van de mogelijkheid van verbrede toelating naar verwachting ook leerlingen op zullen nemen met een andere functiebeperking dan die van (alleen) moeilijk lerend. Deze leden vragen of het juist is dat door de betreffende scholen ten bate van deze leerlingen, ongeacht de functiebeperking, geen extra bekostiging voor materiële instandhouding kan worden verkregen. Zij vragen tevens of in dat geval geen onterecht onderscheid tussen de bekostiging voor scholen in het speciaal en in het reguliere basisonderwijs wordt gemaakt. Wordt in dat geval feitelijk geen inbreuk gemaakt op de keuzevrijheid van ouders?

De leden van de SGP-fractie krijgen signalen dat het GAK niet bereid zou zijn om extra hulpmiddelen voor leerlingen met bijzondere functiebeperking op scholen voor moeilijk lerende kinderen te financieren. Het argument daarvoor is dat daar in de bekostiging voor materiële instandhouding reeds in is voorzien. Uit de reguliere vergoeding kunnen echter bijzondere aanpassingen bij lange na niet worden gefinancierd. Deelt de regering die opvatting? Dient het GAK derhalve wel op de aanvragen van scholen in te gaan? De genoemde leden vragen duidelijkheid op dit punt, zodat scholen voor moeilijk lerende kinderen weten welke wegen zij moeten bewandelen om de bekostiging van hulpmiddelen voor leerlingen met een voor de school bijzondere functiebeperking rond te krijgen.

II Antwoord van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

Vragen en opmerkingen van leden van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie vragen op welke termijn de eerste informatie kan worden verwacht over het overleg dat met de Stichting Gewoon Anders zal worden gevoerd over de financieringsgrondslag en de mogelijkheden voor functionele indicatiestelling.
Met de Stichting Gewoon Anders heeft een eerste overleg plaatsgevonden over de mogelijkheid om – binnen het experiment – ervaring op te doen met functionele indicatiestelling. In dit overleg is vastgesteld dat de uitwerking van een stelsel van functionele indicatiestelling binnen het

experiment geen gemakkelijke opgave is en verder overleg vergt. Als gevolg van het controversieel verklaren van het wetsvoorstel is inpassing van het experiment binnen het nieuwe wettelijke kader per 1 augustus 2002 niet aan de orde. Voor het komende schooljaar zal daarom het bestaande experimenteerkader worden gecontinueerd, waarbij aanvullende afspraken zijn gemaakt. Dit betreft de toepassing van de groeitelling en de uitbreiding van het experiment naar het voortgezet onderwijs. De komende tijd zal het overleg over de mogelijkheid om met ingang van het schooljaar 2003/2004 te komen tot functionele indicatiestelling worden voortgezet. In het najaar zal de Kamer over de voortgang worden geïnformeerd.

De leden van de PvdA-fractie vragen bevestiging van het uitgangspunt ooit bij het convenant ingenomen dat Almere een proeftuin zou zijn en zou afzien van het oprichten van scholen voor speciaal onderwijs in ruil voor de mogelijkheid om met gelijke financiële middelen een eigen alternatief te verwezenlijken.
Het geformuleerde uitgangspunt ligt inderdaad ten grondslag aan het experiment in Almere.

Uit het antwoord op de vraag over de inflatieverrekening begrijpen deze leden dat nooit verrekening plaatsvindt indien de inflatie afwijkt van de raming. Deze leden vragen hoe dan het effect van een eventuele sterke afwijking wordt opgevangen.
Gezien het karakter van de macro economische verkenning (MEV) is het niet te verwachten dat sprake zal zijn van sterke afwijkingen tussen werkelijkheid en schatting. Over een langere periode zullen de prijsbijstelling aan de hand van de MEV-cijfers en de feitelijke prijsontwikkelingen elkaar goed benaderen. Overigens wordt de voorgestelde berekeningssystematiek al gevolgd voor de vaststelling van de bedragen van de programma's van eisen.

De leden van de PvdA-fractie merken op dat het voornemen is om de toekenning van extra fre's voor zmlk-kinderen die een reguliere school bezoeken vanaf groep 3, op grond van een aparte regeling te laten plaatsvinden. Deze leden vragen waarom ervoor is gekozen in artikel 70a, tweede lid, de bekostiging per schoolsoort op te nemen en niet ook de mogelijkheid om binnen schoolsoorten een aanvullende regeling op te nemen en waarom zo'n onderscheid tussen groepen niet beschouwd kan worden als onderdeel van de financiering per schoolsoort. De leden van de VVD-fractie stellen een vergelijkbare vraag.
Wat betreft de bekostiging geldt in de eerste fase LGF als uitgangspunt dat de omvang van de bekostiging blijft gerelateerd aan de onderwijssoort en het bekostigingsniveau zoals dat in de huidige regelgeving is vastgelegd. Op dit moment ontbreekt een goede systematiek om tot een meer gedifferentieerde bepaling van de omvang van de bekostiging te komen. Daarom is in het wetsvoorstel ook niet voorzien in de mogelijkheid om verschillende bekostigingsniveaus binnen één onderwijssoort vast te stellen. In het voorgestelde artikel 70a van de WPO is daarover bepaald dat de omvang van het leerlinggebonden budget uitsluitend afhankelijk is van de onderwijssoort waarvoor de leerling toelaatbaar is verklaard. Blijkens het voorgestelde artikel 28c, eerste lid onder b, van de WEC gaat het dan om de onderwijssoorten in een cluster als bedoeld in artikel 2, vierde lid onder b of c, of het cluster, bedoeld in artikel 2, vierde lid onder d, van de WEC. Indien het mogelijk blijkt te komen tot functionele indicatiestelling en daaraan gerelateerd een gestaffelde opbouw van de bekostiging zal hiervoor in de volgende fase LGF een wettelijke basis kunnen worden opgenomen.
De extra formatie ten behoeve van zmlk-geïndiceerde leerlingen in de bovenbouw van de basisschool kan alleen worden toegekend op basis

van een afzonderlijke opgave van de basisschool dat de leerling het onderwijs in de bovenbouw (i.c. het onderwijs vanaf groep 3) van de basisschool volgt. Deze opgave is noodzakelijk omdat uit de bestaande leerlingtelgegevens voor de bekostiging niet kan worden afgeleid of de leerling het onderwijs in de bovenbouw volgt. Voor elke zmlk-geïndiceerde leerling waarvan wordt opgegeven dat hij het onderwijs in de bovenbouw volgt, wordt de extra formatie automatisch toegekend. Er is dus geen sprake van een aanvraag waarop nog negatief kan worden beslist, ervan uitgaande dat aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan. Van een toenemende bureaucratie is geen sprake. Het betreft een relatief klein aantal leerlingen waarvoor ook al in de huidige situatie aanvullende formatie op aanvraag wordt toegekend. Als gevolg van het uitstel van de inwerkingtreding van het wetsvoorstel geldt voor het schooljaar 2002/2003 de bestaande regeling voor aanvullende formatie voor basisscholen.

Dezelfde vragen stellen de leden van de PvdA-fractie over leerlingen met het syndroom van Down die het voortgezet onderwijs bezoeken.
Voor leerlingen met het syndroom van Down in het voortgezet onderwijs is het de bedoeling een algemene regeling te treffen waardoor er geen achteruitgang optreedt ten opzichte van de huidige situatie. Ook hier geldt dat als gevolg van uitstel van de invoering van het wetsvoorstel voor het schooljaar 2002/2003 de bestaande situatie ongewijzigd blijft.

Het komt de leden van de PvdA-fractie vreemd voor dat Almere is ingedeeld bij en deel uitmaakt van één van de REC's in cluster 2, 3 of 4. Zo'n indeling bestaat nu niet terwijl ouders nu evenzeer kunnen kiezen of ze gebruik willen maken van het aanbod van de Stichting Gewoon Anders of het speciaal onderwijs buiten Almere. Zij vragen aan te geven wat zich er tegen verzet indien Almere buiten de REC-indeling wordt gehouden, als het ware een apart eigen REC vormt voor alle clusters en zoals nu ook het geval is een eigen onafhankelijke commissie voor indicatiestelling voert, waarbij wel de indicatiecriteria worden gehanteerd.
Omdat ook ouders in Almere de keuze dienen te hebben tussen speciaal onderwijs en het meer of minder geïntegreerde onderwijsaanbod binnen het experiment Gewoon Anders, dient Almere als gemeente deel uit te maken van de REC-regiostructuur.
Binnen het kader van het wetsvoorstel is voorzien in een landelijk dekkend netwerk van REC's waarbij elke gemeente deel uitmaakt van één REC-regio per cluster. Daardoor weten ouders bij welk REC zij terechtkunnen voor indicatiestelling door de commissie voor de indicatiestelling (Cvl) en begeleiding bij het indicatieonderzoek en (indien gewenst) begeleiding bij de keuze van een school. Ook ouders in Almere dienen te weten bij welk REC zij voor de genoemde voorzieningen terechtkunnen. Indien ouders gebruik willen maken van de onderwijsmogelijkheden binnen het experiment Gewoon Anders, hoeven zij geen beroep te doen op het REC, ervan uitgaande dat Gewoon Anders zelf de indicatiestelling voor het experiment blijft organiseren. Wanneer Almere buiten de REC-indeling wordt gehouden, wordt ouders die kiezen voor (voortgezet) speciaal onderwijs in (v)so-scholen de mogelijkheid onthouden om net als andere ouders in andere gemeenten gebruik te maken van de voorzieningen waarover de REC's beschikken.

Voortgangsrapportage

De leden van de PvdA-fractie vragen uitgebreider aan te geven hoe de onderwijsconsulenten zich zullen verhouden tot de Adviescommissie voor toelating en begeleiding (ACTB), hoe de consulenten zullen werken, hoe en wie ze zullen kunnen inschakelen en waarom de onderwijsconsulenten niet zijn gekoppeld aan de consulententeams in de zorg, zoals de bedoeling was.

Als gevolg van het uitstel van de inwerkingtreding van het wetsvoorstel is instelling van de ACTB met ingang van 1 augustus 2002 niet mogelijk. De Kamer heeft bij de behandeling van de onderwijsbegroting voor het jaar 2002 een budget in de begroting opgenomen voor de instelling van onderwijsconsulenten. Het komend schooljaar wordt gebruikt om een netwerk van consulenten in te richten, waarop ouders en scholen een beroep kunnen doen in situaties waarin problemen optreden met de plaatsing van gehandicapte leerlingen in reguliere scholen of scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs. Het consulentennetwerk wordt organisatorisch ondergebracht bij de wegbereiders. Op basis van telefonische en vervolgens schriftelijk toegelichte intake, wordt centraal bezien welke consulent binnen het netwerk (gelet op deskundigheid, beschikbaarheid en bereikbaarheid) het beste kan worden ingeschakeld om te adviseren. De consulent informeert zich ter zake en brengt advies uit op basis van zijn deskundigheid. Het is van belang dat het werk van de consulenten wordt toegespitst op problematische plaatsingskwesties. Zonodig zullen de consulenten ook contact leggen met de consulenten die werkzaam zijn in de zorgsector. De wegbereiders zullen met de consulenten een adviesprotocol ontwikkelen om te komen tot een zo objectief mogelijke advisering (bijv. intercollegiale toetsing van adviezen). Voor de begeleiding van het consulententraject wordt een begeleidingscommissie gevormd vanuit het ministerie en de (onderwijs)organisaties die participeren in het LGF-traject. Op basis van de praktijkervaringen die het komend schooljaar worden opgedaan, zal het mogelijk zijn de relatie tussen onderwijsconsulenten en ACTB bij de inwerkingtreding van de wet op een later tijdstip verder uit te werken.

Ook vragen deze leden of de mogelijkheid van vrije inschakeling van de onderwijsconsulenten is gegarandeerd.
Het is de bedoeling dat de inschakeling van de onderwijsconsulenten plaatsvindt op verzoek van de ouders dan wel van de school. De mogelijkheid om consulenten in te schakelen wordt begrensd door de beschikbare capaciteit.

De leden van de PvdA-fractie stellen vervolgens de vraag hoe de positionering van de onderwijsconsulenten zich verhoudt tot de formele bevoegdheden die de ACTB zal uitoefenen zoals de verplichting voor de scholen om de ACTB om advies te vragen in bezwaarschriftprocedures. Er kan een neiging ontstaan om via bemiddeling door onderwijsconsulenten te voorkomen dat formele adviezen worden gevraagd. Deze leden zien dat niet als bevorderlijk voor het opbouwen van een heldere transparante normering rond toelatingskwesties in het onderwijs.
Indien door de bemiddeling van de onderwijsconsulenten er geen noodzaak meer is om advies te vragen aan de ACTB, dan zullen de consulenten over de inhoudelijke aspecten van de bemiddeling rapporteren aan de ACTB. De ACTB zal vervolgens deze rapportage kunnen meenemen in haar jaarlijkse rapportage aan de Minister, welke rapportage ook wordt gezonden aan beide Kamers. Ook de bemiddeling kan dus een bijdrage leveren aan een vergroting van de transparantie inzake de toelating van gehandicapte leerlingen tot scholen.

De leden van de PvdA-fractie informeren hoe kan worden gegarandeerd dat de onderwijsconsulenten ook ingeschakeld kunnen worden voor die leerlingen die geen indicatie hebben voor een van de vier clusters, maar onder de WSNS-populatie vallen en niettemin te maken kunnen krijgen met verwijdering, weigering van toelating en tot de categorie thuiszitters kunnen gaan behoren.
Er is voor gekozen om de onderwijsconsulenten direct in het verlengde van de ACTB te plaatsen. Gezien de in het wetsvoorstel geformuleerde taken van de ACTB zal de inzet van de onderwijsconsulenten dan ook

betrekking hebben op de toelating van geïndiceerde leerlingen tot scholen.

Ook vragen deze leden hoe de verhouding zal zijn tussen de ACTB, de onderwijsconsulenten en de inspecteurs voor het onderwijs die ook worden ingeschakeld in de huidige praktijk voor in ieder geval de groep thuiszitters.
Op basis van de praktijkervaring die het komende schooljaar wordt opgedaan met het werk van consulenten zal het mogelijk zijn de relatie tussen het werk van de ACTB, de consulenten en de onderwijsinspectie nauwkeurig af te stemmen. Over de uitkomsten zal de Kamer in de loop van het komende schooljaar worden geïnformeerd.

Vervolgens vragen de leden van de PvdA-fractie in hoeverre de actieve voorlichting op gang is gekomen en hoeveel bijeenkomsten zijn of worden georganiseerd, voor met name reguliere scholen.
De fasering van de actieve voorlichting verschilt per regio. Sommige regio's hebben voor de kerst al voorlichting gegeven. Andere regio's hebben dat in het voorjaar gedaan. De bijeenkomsten van de ouderorganisaties zijn in maart begonnen en liepen tot half mei. Nu de invoering van LGF niet per 1 augustus 2002 plaatsvindt, kan en zal de voorlichting verder worden voortgezet en vooral de voorlichting aan het regulier onderwijs intensiever worden uitgevoerd. Alle geplande scholingsactiviteiten lopen naar verwachting door tot de zomervakantie. In het kader van de beantwoording van vragen van de fracties van de VVD en D66 wordt specifiek ingegaan op de voorlichting voor het regulier onderwijs.

De leden van de PvdA-fractie merken op dat bij de 14 samenwerkingsverbanden KDC's/cluster 3 is gestart met totaal 385 leerlingen. In totaal schatten de leden van de PvdA-fractie, op basis van gegevens over het aantal kinderen dat staat ingeschreven bij KDC's of intramurale instellingen van de VGN, op rond 5000 kinderen in de leerplichtige leeftijd. In dat licht is het aantal bij de samenwerkingsprojecten betrokken kinderen van 385 weinig ambitieus. Zij vragen de regering aan te geven of ze bereid is een onderwijsaanbod te bieden voor de overige kinderen waarbij met gekwalificeerde leerkrachten wordt gewerkt.
Binnen de samenwerkingsprojecten KDC-cluster 3 wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een onderwijsaanbod voor kinderen die in KDC's zijn geplaatst en tot voor kort geen plaats kregen in het onderwijs. Gelet op het vele ontwikkelingswerk dat moet plaatsvinden, is noodzakelijkerwijs gekozen voor een naar aantallen leerlingen zorgvuldige opzet van de projecten. Het onderwijsaanbod dat wordt ontwikkeld, staat ook open voor andere kinderen die in KDC's zijn opgenomen. Hoeveel kinderen uiteindelijk gebruik zullen maken van de mogelijkheden om deel te nemen aan het onderwijs hangt af van de keuze die ouders zullen maken.

Naar aanleiding van het onderzoek van de inspectie inzake thuiszitters vragen de leden van de PvdA-fractie of kan worden aangegeven voor hoeveel kinderen ontheffing van leerplicht is gevraagd en hoeveel kinderen in KDC's of andere zorginstellingen verblijven zonder dat voor hen een onderwijsaanbod is gerealiseerd met gekwalificeerde leerkrachten. Zij koppelen hieraan de vraag of, indien de cijfers niet beschikbaar zijn, een onderzoek kan worden gestart om de aantallen boven tafel te krijgen.
In antwoord op vragen van het lid Rabbae van 30 mei 2001 is het verschil toegelicht tussen leerplichtige kinderen die thuiszitten en kinderen die zijn vrijgesteld van de leerplicht (Aanhangsel Handelingen II 2000/01, nr. 1379). Daarin is tevens aangegeven hoeveel kinderen in de leerplichtige leeftijd in instellingen als een KDC verblijven en niet naar school gaan. Het totaal

aantal van deze schatting betrof ongeveer 2200 kinderen. Tegen deze achtergrond is een nader onderzoek niet nodig. Gezien de pilot KDC-cluster 3 en alle overige onderwijs-zorg-arrangementen die ontstaan, zal dit getal eerder lager dan hoger worden.

Verder vragen de leden van genoemde fractie of kan worden aangegeven hoe voor de groep van 52 kinderen en 30 kinderen van wie de inspectie kennelijk wil erkennen dat er geen of geen passend onderwijsaanbod is, op zo kort mogelijke termijn een passend onderwijsaanbod wordt geboden.
Voor deze leerlingen wordt door scholen, leerplichtambtenaren en inspectie een passend onderwijsaanbod gezocht. Na invoering van LGF zal ook de ACTB en de daaraan toegevoegde onderwijsconsulenten in deze gevallen kunnen adviseren en bemiddelen. De ACTB zal rapporteren over de adviezen die zij heeft gegeven en over de knelpunten die zij is tegengekomen. Op basis van deze rapportages kan worden bepaald welke maatregelen moeten worden getroffen.

Naar aanleiding van de passage over de NIZW-rapportage in het eerste schriftelijk overleg stellen de leden van de PvdA-fractie de vraag of de politieke verantwoordelijkheid voor het beleid niet volledig uit handen wordt gegeven aan de ACTB. Als bijkomend nadeel van de constructie zien deze leden dat de ACTB nog niet is ingesteld en belemmeringen in regelgeving over huisvesting, vervoer en lijfgebonden zorg zoveel mogelijk nu al zouden moeten worden weggenomen om de wet leerling-gebonden financiering meer kans van slagen te geven en problemen in individuele gevallen in een zo vroeg mogelijk stadium weg te nemen.
Vooropgesteld wordt dat de ACTB onder de politieke verantwoordelijkheid van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen valt. Het is niet de bedoeling zoals de leden van de PvdA-fractie menen, dat de ACTB gaat overleggen met departementen om tot een oplossing te komen. Dit overleg zal door het Ministerie van OCenW worden gevoerd. Van de zijde van de regering is bij de behandeling van het wetsvoorstel toegezegd dat belemmeringen bij de plaatsing van gehandicapte leerlingen in scholen zoveel mogelijk zullen worden weggenomen. Zoals in de derde voort-gangsrapportage is gemeld, kan het rapport van het NIZW als basis dienen om belemmeringen in de bestaande regelingen op te sporen. Die analyse zal OCenW samen met NIZW uitvoeren. Nu de ACTB niet in het komende schooljaar van start zal gaan, zal ook het werk van de onderwijs-consulenten inzicht kunnen verschaffen in de belemmeringen die zich voordoen bij plaatsing in het onderwijs.

Naar aanleiding van de reactie op motie nummer 47 stellen de leden van de PvdA-fractie de vraag of de regering bereid is om experimenten met onafhankelijke ondersteuning van ouders incidenteel te financieren, opdat ervaring wordt opgedaan met andere vormen van ondersteuning en zo uitvoering te geven aan de motie.
De vraag van de leden van de PvdA-fractie om te experimenteren met onafhankelijke ondersteuning van ouders gaat uit van de veronderstelling dat de regionale expertisecentra niet in alle gevallen als onafhankelijke ondersteuners zouden zijn te beschouwen. De ondersteuningstaak van de REC's is een nieuwe taak waarmee nog geen ervaring is opgedaan. Uitgangspunt bij de ondersteuning is de wens van de ouders. Mocht in de praktijk blijken dat ouders zich onvoldoende gesteund voelen door de REC's dan zullen de REC's daarop moeten worden aangesproken. In de voortgangsrapportages zal dit element worden meegenomen. Het is niet terecht om bij voorbaat uit te gaan van een onvoldoende uitvoering van de wettelijke taak door de REC's. Daarom is het ongewenst om nu te gaan experimenteren met andere vormen van ondersteuning.

Vragen en opmerkingen van leden van de VVD-fractie

Naar aanleiding van het onderzoek van Search Primair van het PCSO vragen de leden van de VVD-fractie of de staatssecretaris nog steeds van mening is dat de wet op tijd kan worden ingevoerd en of de uitkomst van dit onderzoek betekent dat PCSO haar steun voor deze wet intrekt.
Ik ben van mening dat het wetsvoorstel op 1 augustus 2002 had kunnen worden ingevoerd, ook gelet op de uitkomsten van het PCSO-onderzoek. Uit het onderzoek blijkt een genuanceerder beeld over de positie van het basisonderwijs ten opzichten van LGF dan in de berichtgeving over het onderzoek naar voren is gekomen. Zo blijkt uit het onderzoek dat ruim 70% van de scholen al ervaring heeft met het begeleiden van leerlingen met handicaps. Tegelijkertijd blijken scholen met name behoefte te hebben aan meer informatie over de nieuwe regelingen, aan betere huisvesting en aan scholing van onderwijspersoneel. Met betrekking tot de informatiebehoefte wordt het volgende opgemerkt. De wegbereiders hebben onlangs aan alle basisscholen een gedocumenteerde wegwijzer en een CD-rom gestuurd, waarin stap voor stap staat beschreven wat er komt kijken bij de plaatsing van een geïndiceerde leerling op een basisschool. De wegwijzer is in nauw overleg met vertegenwoordigers uit het onderwijsveld en met een klankbordgroep van directeuren van basisscholen tot stand gekomen. Hiermee is in belangrijke mate tegemoet gekomen aan de informatiebehoefte die bij de basisscholen leeft. Wat betreft de huisvesting zijn niet alle schoolgebouwen zonder meer geschikt voor de opvang van gehandicapte leerlingen. De verantwoordelijkheid voor de huisvesting ligt op gemeentelijk niveau. Om gemeenten in staat te stellen beter tegemoet te komen aan de huisvestingsbehoefte die onder meer voortvloeit uit LGF heeft het Kabinet besloten tot een extra investering in het gemeentefonds. Daarmee wordt de mogelijkheid geschapen om tegemoet te komen aan de behoefte die blijkens het onderzoek bij basisscholen bestaat. Tot slot de behoefte aan scholing. In de praktijk blijkt dat scholen vooral behoefte hebben aan praktische en concrete informatie over de vraag hoe het onderwijs voor een gehandicapte leerling die bij de school wordt aangemeld, kan worden ingericht. Scholen blijken vooral te leren van de ervaringen die andere scholen al hebben opgedaan; dat geldt ook voor leraren. Om in deze behoefte aan concreet bruikbare ervaringen te voorzien hebben de wegbereiders een netwerk van scholen met ervaring opgezet. Deze scholen zijn bereid hun ervaringen te delen met scholen die nog geen ervaring hebben met leerlingen met een handicap. Ook op dit punt zijn en worden dus zodanige voorwaarden gerealiseerd dat de integratie van gehandicapte leerlingen in basisscholen op verantwoorde wijze mogelijk is. Intussen is de inwerkingtreding van het wetsvoorstel uitgesteld. Er is nu meer tijd om het basisonderwijs verder voor te bereiden op de invoering van LGF. In overleg met het (georganiseerde) onderwijsveld zal worden nagegaan welke aanvullende activiteiten de komende tijd nog kunnen worden verricht om zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de behoeften van basisscholen. Over de uitkomsten zal de Kamer in de volgende voortgangsrapportages worden geïnformeerd. Mij is niet gebleken dat de PCSO bezwaar heeft tegen de inhoud van het wetsvoorstel als zodanig. Men wijst op de noodzaak van een betere toerusting van basisscholen in verband met de invoering van LGF.

De leden van genoemde fractie vragen de motie op stuk nummer 43 opnieuw te becommentariëren en uit te voeren.
Het is nadrukkelijk de bedoeling om in de halfjaarlijkse voortgangsrapportages in te gaan op de werking van het stelsel van indicatiestelling in de praktijk. Dit betreft zowel de criteria als de procedures. Indien deze praktijkervaringen aanleiding geven tot bijstelling van de criteria zal daartoe op advies van de LCTI de ministeriële regeling worden aangepast

en worden overgelegd aan de Tweede Kamer volgens de procedure beschreven in artikel IX van het wetsvoorstel.

Ook informeren de leden van de VVD-fractie of het juist is dat een reguliere basisschool die op 15 augustus 2002 een geïndiceerde leerling op school heeft met ingang van 1 augustus 2003 over de aanvullende formatie en de aanvullende vergoeding materiële instandhouding kan beschikken en of het klopt dat dit een achteruitgang is ten aanzien van de huidige regelgeving. De leden van de D66-fractie stellen een soortgelijke vraag.
Indien LGF met ingang van 1 augustus 2002 zou zijn ingevoerd dan zou de basisschool voor de geïndiceerde leerling die per die datum zou worden ingeschreven, in de maand volgend op de inschrijving het leerlinggebonden budget ontvangen. Een reguliere basisschool die op 15 augustus een geïndiceerde leerling inschrijft, ontvangt dus in september bekostiging. Voor leerlingen die reeds op 1 augustus op de school ingeschreven zouden staan en voor wie aanvullende formatie en formatie ambulante begeleiding zou zijn toegekend, zou die formatie gedurende het gehele schooljaar 2002–2003 gewoon doorlopen.

Ook vragen deze leden wanneer de regeling, op grond waarvan door de scholen voor speciaal onderwijs formatie kan worden aangevraagd voor verlenging van de ambulante begeleiding van leerlingen in het reguliere onderwijs, wordt gepubliceerd.
Verlenging van de ambulante begeleiding kan worden aangevraagd op basis van artikel 14, achtste lid, van het Onderwijskundig besluit WEC. Deze verlengde ambulante begeleiding wordt als aanvullende formatie toegekend aan de scholen. De regeling op basis waarvan scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs die formatie kunnen aanvragen is gepubliceerd in Uitleg nr. 12 (22 mei 2002).

De leden van de VVD-fractie informeren naar de uitkomsten van de startconferentie op 25 januari jl. met name over de criteria en protocollen.
Uit de startdag voor de Commissies voor de Indicatiestelling kan worden geconcludeerd dat de meeste REC's op dat moment in de startblokken stonden om de Cvl's in te richten. Sommige REC's waren al verder met de inrichting van Cvl's en hadden behoefte aan informatie over de indicatiecriteria, de protocollen die worden gehanteerd om de beoordeling op basis van de indicatiecriteria gestandaardiseerd te laten plaatsvinden en aan te leveren bij de landelijke commissie toezicht indicatiestelling, de automatisering en de privacy. Onder het grote aantal deelnemers bestond veel draagvlak voor de criteria en de ontwikkelde protocollen. Ook was er veel animo voor het begeleidingstraject dat de werkgroep implementatie indicatiestelling van de drie clusters kon aanbieden voor dit voorjaar en voor de workshops over de automatisering, het scholingsaanbod, aspecten van bescherming van persoonsgegevens en de werkwijze van Cvl's (protocollen).

Tevens vragen deze leden of kan worden aangegeven waar nu nog knelpunten zijn bij de vorming van REC's, welke adviesbureaus en andere intermediairen de afgelopen twee jaar zijn ingeschakeld bij de REC-vorming en LGF en wat daarvan de kosten zijn geweest.
De laatste knelpunten bij de REC-vorming, waarover diverse malen is gerapporteerd, hingen samen met het kunnen bieden van een volledig onderwijsaanbod voor leerlingen van 4 tot 20 jaar voor alle onderwijssoorten binnen het cluster. Bij drie REC's i.o. ontbrak een vso-voorziening. Nader overleg met de betrokken REC's heeft geresulteerd in het samengaan van de REC's i.o. cluster 3 in Noord-Holland en Noord-Nederland. Beide REC-koppels hebben te kennen gegeven dat zij – ondanks de controversieelverklaring van het wetsvoorstel door de Eerste Kamer –

doorgaan met de uitwerking van het samengaan van de REC's i.o. Overleg met het REC i.o. cluster 2 Noord-Holland heeft nog niet geresulteerd in een oplossing.
De meeste en belangrijkste ondersteuning bij de REC-vorming is verzorgd door de wegbereiders. Indien zij daartoe aanleiding zagen, hebben de wegbereiders adviseurs geraadpleegd (van zowel besturenorganisaties, het KPC, het seminarium van orthopedagogiek en het bureau Smets en Hover). Op enkele plaatsen hebben de wegbereiders externe procesbegeleiders (van het KPC, seminarium voor orthopedagogiek etc.) gevraagd een REC i.o. wat intensiever te begeleiden. De kosten hiervan bedroegen in de afgelopen twee jaar ca. € 160 000. Niet alleen de wegbereiders, maar ook de REC's i.o. zelf hebben regelmatig externen benaderd om het proces van REC-vorming te begeleiden. Op landelijk niveau is geen nauwkeurig beeld van de mate waarin de REC's i.o. externen hebben ingeschakeld en de kosten daarvan.

Ook vragen de leden van genoemde fractie een reactie op een hartenkreet uit het veld dat de REC's een grotere beleidsverantwoordelijkheid voor de realisering van het onderwijs moeten krijgen en dat alle ingeschakelde bureaus en deskundigen van overheidswege dit proces vertragen en frustreren.
Uitgangspunt voor de wegbereiders en externe bureaus vormt het voorgestelde wettelijk kader. De verplichte wettelijke taken van het REC hebben geen betrekking op het geven van onderwijs. In het kader van de eerste fase LGF is, op basis van overleg met het georganiseerde onderwijsveld en de Kamer, afgesproken dat de scholen verantwoordelijk blijven voor het onderwijs. Overigens biedt het wettelijk kader wel de mogelijkheid om (als de deelnemende scholen daarvoor kiezen) de instandhouding van de scholen over te dragen aan het REC (het voorgestelde artikel 28b, negende lid, WEC). Bij de wegbereiders en de ingeschakelde deskundigen vormt deze keuzevrijheid van de deelnemende scholen ook het uitgangspunt bij hun begeleiding en ondersteuning.

De leden van de VVD-fractie vragen vervolgens hoe de regering aankijkt tegen het oprichten van een REC-Raad waarin alle REC's via een kamersystematiek een eigen clusterplek hebben en via een plenaire kamer de gezamenlijke belangen behartigen. Zijn er nu niet te veel stuurgroepen, platforms enzovoort, zo vragen deze leden.
Vanuit het REC-beraad (een regelmatig overleg tussen de coördinatoren van de REC's, georganiseerd door de wegbereiders) is de wens om een REC-raad op te richten al meerdere malen aan de orde geweest. Hiervoor bestaat volgens de wegbereiders sympathie bij de REC's. De REC-coördinatoren zijn van mening dat de belangen vanuit een REC-raad beter, effectiever en efficiënter zouden kunnen worden behartigd dan via het grote aantal platforms dat nu de belangen behartigt. Onderwijskundige en kwalitatieve meerwaarde wordt daarbij als belangrijk onderdeel gezien. Onlangs zijn de REC-coördinatoren gestart met de nadere concretisering en uitwerking van het idee van een REC-raad. Het nadenken en discussiëren over de wijze waarop en de mate waarin clusterspecifieke stuurgroepen (nog) een rol zouden moeten spelen, vormt hierbij een belangrijk onderdeel.

Ook stellen deze leden de vraag of de voorgenomen bekostiging van de Cvl per dossier (waarbij voor dossiers die niet leiden tot indicatie een opslag van 15% wordt vergoed) redelijk is ten opzichte van het belang en de veelheid van werk die verricht moet worden. Hieraan is de vraag gekoppeld of de regering beschikt over gegevens vanuit REC's die inmiddels werken met of de planning rond de Cvl-activiteiten hebben afgerond, die de voorgenomen bekostiging ondersteunen en of de regering bereid is op basis van voornoemde gegevens nader overleg te voeren met REC's

alvorens een definitief besluit te nemen over de hoogte van de bekostiging Cvl.
In de tweede praktijktoetsing zijn de criteria beproefd door een proef-Cvl en de commissie voor onderzoek (CvO) van de school voor (voortgezet) speciaal onderwijs. In deze praktijkproef was 5% van de leerlingen volgens zowel de proef-Cvl als de CvO niet toelaatbaar. De proef-Cvl heeft meerdere dossiers afgewezen vanwege de onvolledigheid van het dossier. De meeste REC's i.o. zijn nog bezig met de implementatie van de Cvl, waardoor de gevraagde gegevens nog niet bekend zijn. De wegbereiders hebben in maart weer een conferentie georganiseerd. Tijdens deze conferentie is ook een markt georganiseerd waar REC's hun producten betreffende implementatie van de REC-vorming presenteerden. Daar was bijvoorbeeld een REC aanwezig met een presentatie van zijn Cvl. Het desbetreffende REC gaf hierbij aan binnen de bekostiging voor de Cvl te zijn gebleven.
Er is het afgelopen jaar overleg gevoerd over de bekostiging waaronder de bekostiging van de Cvl. Alle bekende feiten zijn in dit overleg meegewogen. Er is geen aanleiding dit overleg opnieuw te voeren. In de evaluatie van LGF zal echter ook de bekostiging van de Cvl worden betrokken.

De leden van de VVD-fractie vragen een reactie op het volgende kritiekpunt uit het veld: er is afgesproken dat de veelheid van subregelingen aan de kant geschoven zou worden en dat er een algemene regelgeving zou komen. De bekostiging is te kort door de bocht en te weinig uitgetest, te weinig op de gevolgen bekeken en te theoretisch van aard. Zij werpen de vraag op of het niet wenselijk zou zijn om nu slechts de bekostiging voor Cvl, voor de rugzak en voor de REC-taken te regelen en alle andere voorgenomen wijzigingen met name voor cluster 4 te laten vallen en deze later in te voeren, misschien zelfs pas in de tweede fase.
Voor de vaststelling van de bekostiging is uitgegaan van de huidige bekostigingssystematiek. De huidige bekostigingssystematiek in het (voortgezet) speciaal onderwijs is zeer complex. Waar mogelijk is met de invoering van LGF een lijn ingezet om een aantal vereenvoudigingen aan te brengen. Enerzijds is in overleg met het onderwijsveld vanuit de praktijk gekeken waar wijzigingen wenselijk en noodzakelijk waren. Anderzijds is eveneens in overleg met het onderwijsveld gekeken en berekend wat daarvan de effecten zouden zijn voor de individuele scholen. Er is dan ook geen sprake van dat de bekostiging kort door de bocht zou zijn, te theoretisch en dat te weinig zou zijn gekeken naar de gevolgen. Omdat de totstandkoming van de voorgestelde bekostiging zorgvuldig is gebeurd en omdat het naast de REC-bekostiging om intensiveringen gaat, lijkt het niet wenselijk de voorgenomen wijzigingen te laten vallen. Voor cluster 4 is voorgesteld de bekostiging te harmoniseren. In deze harmonisatie wordt, om de verzwaring van de problematiek aan te pakken tevens een investering in de bekostiging van de onderwijssoorten ZMOK en LZ van ruim € 10 mln. verwerkt. Zoals eerder gesteld, is getracht de huidige complexe bekostigingssystematiek te vereenvoudigen. Verdere vereenvoudiging van de bekostiging is nu niet haalbaar, omdat dit zou leiden tot grote herverdeeleffecten. Om te voorkomen dat scholen er ten opzichte van de huidige situatie op achteruit gaan en om de overgang naar een nieuwe bekostigingssystematiek mogelijk te maken, is een aantal invoeringsregelingen in het ontwerp-besluit opgenomen. In het kader van de evaluatie van de eerste fase LGF wordt de inzet en de toereikendheid van de bekostiging van de verschillende onderdelen onderzocht, waaronder de bekostiging van de REC's, de indicatiestelling en cluster 4.

De leden van genoemde fractie merken op dat de geplande invoeringsdatum op 1 augustus 2002 staat en zij vragen of deze datum wordt gehaald.

Zoals bekend heeft de Eerste Kamer het wetsvoorstel op 23 april 2002 controversieel verklaard. Als gevolg hiervan is invoering met ingang van 1 augustus 2002 niet langer aan de orde.

Tenslotte vragen de leden van de VVD-fractie hoeveel hits de verschillende web-sites inmiddels hebben gehad.
De site van de wegbereiders heeft ca. 10 000 hits gehad en de site van de ouderorganisaties ca 14 000. De website van het ministerie zou operationeel worden zodra de Eerste Kamer het wetsvoorstel zou hebben aanvaard. Nu het wetsvoorstel controversieel is verklaard, is besloten het activeren van deze website uit te stellen.

Vragen en opmerkingen van leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie vragen in hoeverre er overeenstemming is over het «grote» REC in het noorden van het land. Naar het idee van deze leden heeft in dit specifieke geval de REC-vorming niet van onderop plaatsgevonden. Graag zien zij een oplossing van de regering die de samenwerking ten goede komt en geen bureaucratie optuigt.
Nader overleg met de betrokken REC's i.o. heeft ertoe geleid dat men bereid is gezamenlijk een REC te gaan vormen. Zoals beschreven in de derde voortgangsrapportage, zal bij de uitwerking van het samengaan van de REC's i.o. de nadruk liggen op het vormen van een doelmatig en efficiënt georganiseerd REC, zodat de uitgangspunten van LGF (efficiënter georganiseerd (voortgezet) speciaal onderwijs met betere spreidingsmogelijkheden waardoor thuisnabij onderwijs mogelijk wordt) kunnen worden gerealiseerd. De wijze waarop dit door een aantal REC's wordt vormgegeven is door middel van een zgn. «kamerstructuur». Deze organisatievorm biedt de mogelijkheid om een deel van de activiteiten/ taken centraal te regelen en andere onderdelen decentraal. Zo wordt er centraal één CvI ingericht en wordt er één spreidingsplan voor de regio opgesteld, maar wordt de regio voor andere taken opgedeeld in sub-regio's. In deze sub-regio's werken de scholen nauwer samen en richten zij gezamenlijk één loket in waar ouders terechtkunnen met vragen en voor ondersteuning.

De leden van genoemde fractie merken op dat de regering aangeeft niets te willen doen voor VSO-ESM en MG-ESM. Zij vragen of de regering bereid is, eventueel samen met de wegbereiders, met een desnoods tijdelijke oplossing te komen.
De TCAI zal in overleg met de REC's en de CvI's een evaluatieprogramma ontwikkelen. In dat programma zullende bekende discussiepunten, zoals vso-esm en mg-esm, een duidelijke plaats krijgen. Indien op grond van de uitkomsten van de evaluatie gedurende het schooljaar 2002–2003 (waarin de werking van het ontwikkelde stelsel voor indicatiestelling zo goed mogelijk in de praktijk zal worden onderzocht) mocht blijken dat aanpassingen in het ontwikkelde stelsel van criteria nodig zijn, dan kunnen die alsnog in de ministeriële regeling worden aangebracht.

Ook vragen de leden van de CDA-fractie wat de reactie van de regering is op de uitkomst van het onderzoek van de PCSO en of de regering vindt dat er tijdelijke maatregelen nodig zijn om de basisscholen extra tijd te geven.
Voor de beantwoording van deze vragen wordt verwezen naar het antwoord op de vragen van de VVD-fractie over dit onderzoek.

Vragen en opmerkingen van leden van de D66-fractie

Ontwerp-AMvB

De leden van de D66-fractie merken op dat in antwoord op de vragen van de D66-fractie (Kamerstukken II 2001/02, 27 728, nr. 55, p. 14) over de motie Lambrechts/Ross-van Dorp met betrekking tot nevenvestigingen wordt verwezen naar de beantwoording van de vragen van de leden van de CDA-fractie. Daar wordt de vraag wanneer de Kamer een notitie over aanvullende financiering van de nevenvestiging kan verwachten conform de motie Lambrechts/Ross van Dorp, echter niet beantwoord en de leden van genoemde fractie vragen alsnog om een antwoord.
Er is geen notitie in voorbereiding over aanvullende financiering van nevenvestigingen en de bedoelde motie is niet aanvaard. Naar aanleiding van het wetgevingsoverleg op 19 november 2001 is op 26 november 2001 een brief naar de Tweede Kamer gestuurd waarin een overzicht wordt gegeven van de verschillende elementen waaruit de bekostiging van een school is opgebouwd (Kamerstukken II 2001/02, 27 728, nr. 28) . Ook is in de brief aangegeven hoe de bekostiging van nevenvestigingen in het regulier onderwijs er uit ziet. Daarbij is aangegeven dat het huidige financieel kader LGF geen ruimte biedt om nevenvestigingen ruimer te bekostigen dan nu is voorzien.

De leden van de D66-fractie vragen aan de hand van de specifieke voorbeelden, zoals de landelijke stuurgroep cluster 4 die geeft, aan te geven hoe de feitelijke nieuwe bekostiging precies gaat uitpakken ten opzichte van de oude bekostiging.
Onderstaand treft u de berekeningen aan voor de 3 voorbeeldscholen, waarover de landelijke stuurgroep cluster 4 heeft geschreven. De eerste twee voorbeelden zijn van so-lz scholen, het derde voorbeeld is een so-zmok-school. In de tabel is aangegeven hoeveel de school volgens het huidige Formatiebesluit WEC ontvangt en hoeveel de school volgens het voorgestelde besluit zou ontvangen bij hetzelfde leerlingaantal. Ook is (in de vijfde en zesde kolom) aangegeven hoe de berekening in de brief van landelijke stuurgroep cluster 4 tot stand is gekomen met een reactie daar op.

Gebruikte telgegevens van 1 oktober 2001

Aantal leerlingen totaal	561
jonger dan 8	226
acht jaar en ouder	335
cumi leerlingen	76
externe leerlingen	561

Formatie soort	huidig besluit fre's	minuten		Nieuw besluit fre's	minuten	Volgens brief fre's	minuten	opmerking
Schoolleiding in minuten	292,50	3 600		292,50	3 600		niet meegenomen	
Groepsleraren	9 389,25	115 560		12 489,75	153 720	12 489,26	**153 714**	afronden op 15 minuten
Vakleraren	683,72	8 415		0,00	0			
Afronding OP	8,53	105		9,75	120		niet meegenomen	totale OP afronden op 480 minuten
adv OP +Cumi (8,11%)	881,00			1 077,00			niet meegenomen	
Adm. medewerker	263,82	5 190						
Klassenassistent	3 423,62	67 350	groep a <8	2 010,71	39 555	2 010,46	**39 550**	totaal groep a afronden op 15 minuten
Psychologisch assistent	49,56	975	groep a>=8	357,61	7 035	357,61	7 035	
Concierge	175,50	3 600	groep b	175,50	3 600	601,67	**12 342**	maximum is 3600 minuten
Maatschappelijk deskundige	128,10	1 830						
Fysiotherapeut	471,45	6 735						
Logopedist, akoepedist	491,40	7 020	groep c	2 002,35	28 605	2002,77	**28 611**	afronden op 15 minuten
Orthopedagoog, psycholoog	292,26	3 090						
Medisch specialist	139,21	1 125	groep d	689,51	7 290	689,80	**7 293**	afronden op 15 minuten
Afronding OOP	0,08			0,31			Niet meegenomen	Totale OOP afronden
Opslag adv OOP	309,00			297,00			Niet meegenomen	
Frictieopslag	18,00			18,00			Niet meegenomen	
Subtotaal	17 017,00			19 420,00		18 151,57		
Cumi-Formatie	491,00	6 048		491,00	6 048			
Schoolleiding in FRE	151,00			151,00				
Totalen	17 659,00			20 062,00				

Aantal leerlingen totaal	81
jonger dan 8	15
acht jaar en ouder	66
cumi leerlingen	5
externe leerlingen	81

Formatie soort	huidig besluit fre's	minuten		Nieuw besluit fre's	minuten	Volgens brief fre's	minuten	opmerking
Schoolleiding in minuten	184,84	2 275		197,03	2 425		niet meegenomen	
Groepsleraren	1 363,78	16 785		1 803,75	22 200	1 803,26	**22 194**	afronden op 15 minuten
Vakleraren	99,94	1 230		0,00				
Afronding OP	– 10,56	– 130		– 11,78	– 145		Niet meegenomen	totale OP afronden op 480 minuten
adv OP +Cumi (8,11%)	136,00			162,00			Niet meegenomen	
Adm. medewerker	38,12	750						
Klassenassistent	234,85	4 620	groep a <8	133,44	2 625	133,44	**2 656**	typefout ?
Psychologisch assistent	7,62	150	groep a>=8	70,15	1 380	70,46	**1 386**	totaal groep a afronden op 15 minuten
Concierge	67,27	1 380	groep b	87,01	1 785	86,87	**1 782**	afronden op 15 minuten
Maatschappelijk deskundige	18,89	270						
Fysiotherapeut	68,25	975						
Logopedist, akoepedist	71,40	1 020	groep c	288,75	4 125	289,17	**4 131**	afronden op 15 minuten
Orthopedagoog, psycholoog	42,56	450						
Medisch specialist	20,41	165	groep d	99,31	1 050	99,60	**1 053**	afronden op 15 minuten
Afronding OOP	– 0,37			0,34			Niet meegenomen	Totale OOP afronden
Opslag adv OOP	32,00			39,00			Niet meegenomen	
Frictieopslag	18,00			18,00			Niet meegenomen	
Subtotaal	2 393,00			2 887,00		2 482,80		
Cumi-Formatie	7,00	84		7,00	84			
Schoolleiding in FRE	73,00			73,00				
Totalen	2 473,00			2 967,00				

Aantal leerlingen totaal	73
jonger dan 8	13
acht jaar en ouder	60
cumi leerlingen	13

Formatie soort	huidig besluit fre's	minuten		Nieuw besluit fre's	minuten	Volgens brief fre's	minuten	opmerking
Schoolleiding in minuten	170,63	2 100		190,94	2 350		niet meegenomen	
Groepsleraren	1 334,53	16 425		1 624,59	19 995	1 625,16	**20 002**	afronden op 15 minuten
Vakleraren	95,06	1 170		0,00	0			
Afronding OP	– 1,22	– 15		17,47	215		niet meegenomen	totale OP afronden op 480 minuten
adv OP +Cumi (8,11%)	131,00			149,00			niet meegenomen	
Adm. medewerker	37,36	735						
Klassenassistent	0,00	0	groep a <8	115,90	2 280	115,65	**2 275**	totaal groep a afronden op 15 minuten
Psychologisch assistent	46,20	660	groep a>=8	64,05	1 260	64,05	1 260	
Concierge	64,34	1 320	groep b	78,24	1 605	78,29	**1 606**	afronden op 15 minuten
Maatschappelijk deskundige	60,90	870						
Cre-, ergo-, speltherapeut	52,49	555						
Logopedist, akoepedist	9,15	180	groep c	260,40	3 720	260,61	**3 723**	afronden op 15 minuten
Orthopedagoog, psycholoog	64,05	915	groep d	89,38	945	89,76	**949**	afronden op 15 minuten
Afronding OOP	0,51			0,03			niet meegenomen	Totale OOP afronden
Opslag adv OOP	19,00			35,00			niet meegenomen	
Frictieopslag	18,00			18,00			niet meegenomen	
Subtotaal	2 102,00			2 643,00		2 233,52		
Cumi-Formatie	20,00	252		20,00	252			
Schoolleiding in FRE	56,00			73,00				
Totalen	2 178,00			2 736,00				

Op basis van de vorenstaande tabellen kan worden geconcludeerd dat er van een achteruitgang geen sprake is.

De leden van de D66-fractie merken op dat de regering stelt «*voor de indicatie MG is de definitie van zml verbreed (van een IQ van 60 naar een IQ van 70) zodat ook een deel van de mlk-doelgroep in de indicatie valt.*» (Kamerstukken II 2001/02 27 728, nr. 55, pagina 15). Zij informeren of binnen die uitbreiding van de definitie zml (van een IQ van 60 naar 70) de hele groep valt die daar voorheen als «moeilijk lerend» ook onder viel. Als de voorgaande vraag ontkennend wordt beantwoord willen zij weten waarom en wat dat betekent voor dat deel van de MG moeilijk lerend dat er niet meer onder valt en hoe die groep naar behoren «bediend» moet worden.
In de huidige situatie bestaat er zowel een MG-combinatie LG/ZML (met een IQ-grens van 60) als een MG-combinatie LG/MLK (met een IQ-grens van 60–80). Na invoering van LGF blijft van deze twee alleen de MG-combinatie LG/ZML bestaan met daarin een IQ-grens van 70. De MLK-leerlingen met een IQ tussen 60 en 70 zullen – als ook aan de overige criteria wordt voldaan – onder LGF worden geïndiceerd voor mg (LG/ZML). De MLK-leerlingen met een IQ hoger dan 70 (die tot op heden

binnen de definitie mg (LG/MLK) vallen) zullen in de toekomst in de regel enkelvoudig (op basis van de lichamelijke handicap) worden geïndiceerd.

In aanvulling op het antwoord op vragen van leden van de D66-fractie inzake het besluit leerlinggebonden financiering (Kamerstukken II 2001/02, 27 728, nr. 55, pagina 15) vragen deze leden aan de regering aan te geven of de beleidsruimte om indien nodig af te wijken van de criteria voor indicatiestelling, ook voorziet in de mogelijkheid van toekenning van budget voor esm, mlk/zmlk zowel in de categorie mg als vso.
Binnen de criteria bestaat ruimte om beredeneerd af te wijken van de criteria. Ook als van deze mogelijkheid gebruik is gemaakt, resulteert een beslissing over toelaatbaarheid tot een bepaalde onderwijssoort. Gebruikmaken van de beredeneerde afwijking kan dus niet leiden tot een indicatie voor een nieuwe onderwijssoort. De onderwijssoort waarvoor een leerling is geïndiceerd, is bepalend voor de omvang van het leerlinggebonden budget dat voor die leerling beschikbaar is in het regulier onderwijs.

De leden van de fractie van D66 vragen de regering, in aanvulling op haar antwoord op eerdere vragen van deze leden (Kamerstukken II 2001/02, 27 728, nr. 55, pagina 15) om aan te geven op welke wijze en waar geregeld is dat er door dove leerlingen boven de twintig jaar aanspraak gemaakt kan worden op ambulante begeleiding. Tevens stellen deze leden de vraag welke «rechten» een dove leerling van 20+ heeft op ambulante begeleiding.
Alle leerlingen die zijn geïndiceerd en voor wie op basis van die indicatie een leerlinggebonden budget beschikbaar is indien de desbetreffende leerling op een reguliere school is ingeschreven, hebben recht op ambulante begeleiding. De vergoeding ten behoeve van de school voor (voortgezet) speciaal onderwijs vindt plaats via de verplichte herbesteding van een gedeelte van het leerlinggebonden budget op grond van het voorgestelde artikel 8a van het Bekostigingsbesluit W.V.O. (in de invoeringsfase op grond van artikel XIV van de ontwerp-amvb inzake wijziging van het Bekostigingsbesluit WEC enz.). Indien een leerling van een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs niet langer is geïndiceerd en om die reden wordt teruggeplaatst naar het regulier onderwijs, dan wordt formatie voor zogenoemde terugplaatsings ambulante begeleiding toegekend op grond van het voorgestelde artikel 17 van het Formatiebesluit WEC. Dit geldt ook ten aanzien van een 20 jarige leerling.

Voortgangsrapportage LGF

De leden van de D66-fractie vragen hoe het is gesteld met de voorbereiding van de reguliere scholen die LGF-leerlingen gaan opvangen.
Alle scholen voor primair onderwijs hebben in april een draaiboek («wegwijzer») ontvangen waarin alle aspecten betreffende de opvang van gehandicapte leerlingen opgenomen zijn. In dit draaiboek, dat zoals gezegd onder meer is vormgegeven met een CD-rom, wordt een groot aantal zaken behandeld. Voorbeelden hiervan zijn:
- voorbereiding op invoering LGF
- analyse van de beginsituatie van de school
- communicatie over beeld- en meningsvorming binnen de school
- draaiboek aanmelding en plaatsing van een leerling met een handicap
- overzicht van mogelijkheden om in het onderwijs rekening te houden met de handicap
- overzicht van voorzieningen die een school kan treffen.

Tevens is een «koffertje» met alle materialen die nodig zijn voor een goede afstemming tussen REC's, scholen, samenwerkingsverbanden wsns en vo-svo en de jeugdzorg breed verspreid. Voor deze voorlichting en het maken van werkafspraken tussen alle genoemde partijen zijn aan de REC's faciliteiten ter hoogte van meer dan 4 miljoen euro ter beschik-

king gesteld afgelopen najaar. Ook de VO-samenwerkingsverbanden ontvangen voor het volgende schooljaar een budget voor afstemming met LGF. Als voorbereiding kan verder nog worden gewezen op de ervaringen van scholen voor basis- en voortgezet onderwijs die op dit moment (14 000) gehandicapte leerlingen op school hebben. Nu LGF op een latere datum zal worden ingevoerd, zal de extra tijd gebruikt worden om de voorbereiding op de invoering van LGF en de voorlichting daarover voor het regulier onderwijs te intensiveren.

Ook vragen deze leden hoe de uitkomsten van het onderzoek van Search Primair worden beoordeeld. Hoe verhoudt de uitkomst van dit onderzoek zich tot de wens van de vertegenwoordigende onderwijsorganisaties om hoe dan ook te willen starten per 1 augustus 2002, zo vragen deze leden. Het is toch zo dat scholen die kunnen aantonen er echt niet klaar voor te zijn niet gedwongen zullen zijn om al per 1 augustus 2002 LGF-leerlingen op te nemen, zo voegen zij daar aan toe.
Voor de beantwoording van de uitkomsten van het onderzoek verwijs ik naar de beantwoording van de vragen van de VVD-fractie hierover. In die beantwoording is aangegeven dat veel voorwaarden tussen het tijdstip van onderzoek en de beoogde invoeringsdatum zijn vervuld. Tegen deze achtergrond hebben de vertegenwoordigende onderwijsorganisaties de invoering van LGF per 1 augustus 2002 verantwoord geacht.

Vragen en opmerkingen van leden van de SGP-fractie

De leden van de SGP-fractie constateren dat scholen voor zeer moeilijk lerende kinderen als gevolg van de mogelijkheid van verbrede toelating naar verwachting ook leerlingen zullen opnemen met een andere functiebeperking dan die van (alleen) moeilijk lerend.
Deze leden vragen of het juist is dat door de betreffende scholen ten bate van deze leerlingen, ongeacht de functiebeperking, geen extra bekostiging voor materiële instandhouding kan worden verkregen. Zij vragen tevens of in dat geval geen onterecht onderscheid tussen de bekostiging voor scholen in het speciaal en in het reguliere basisonderwijs wordt gemaakt en of in dat geval feitelijk geen inbreuk wordt gemaakt op de keuzevrijheid van ouders.
Voor de berekening van de formatie wordt voor een verbreed toegelaten leerling uitgegaan van de onderwijssoort waarvoor de leerling is geïndiceerd. In het kader van de vergoeding voor de materiële instandhouding telt de verbreed toegelaten leerling voor de groepsafhankelijke programma's van eisen mee als leerling van de kernschool. Uit een nadere analyse is gebleken dat voor de leerlingafhankelijke programma's van eisen voor een verbreed toegelaten leerling kan worden uitgegaan van de onderwijssoort waarvoor de leerling is geïndiceerd. Als de hiervoor bedoelde leerling naar het regulier onderwijs zou gaan, wordt de omvang van het leerlinggebonden budget eveneens bepaald door de onderwijssoort waarvoor de leerling is geïndiceerd. Van een inbreuk op de keuzevrijheid van de ouders is dan ook geen sprake.

De leden van de SGP-fractie krijgen signalen dat het GAK niet bereid zou zijn om extra hulpmiddelen voor leerlingen met een bijzondere functiebeperking op scholen voor moeilijk lerende kinderen te financieren. Het argument daarvoor is dat daar in de bekostiging voor materiële instandhouding reeds in is voorzien. Uit de reguliere vergoeding kunnen echter bijzondere aanpassingen bij lange na niet worden gefinancierd. Deze leden vragen of de regering die opvatting deelt. Dient het GAK derhalve wel op de aanvragen van scholen in te gaan, zo vragen deze leden.
In beginsel is de materiële bekostiging van een school voor speciaal onderwijs (bijvoorbeeld zmlk) zodanig, dat daarmee kinderen met de betreffende handicap kunnen worden opgevangen. De Wet REA heeft hier

geen aanvullende werking. Een uitzondering is het verstrekken van voorzieningen die de leerling nodig heeft om huiswerk te maken. Die voorzieningen worden wel vanuit de Wet REA verstrekt. Voor gehandicapte leerlingen die deelnemen aan het regulier onderwijs (ook de gehandicapte leerlingen op speciale scholen voor basisonderwijs) kunnen op basis van artikel 22, vierde lid, van de Wet REA wel hulpmiddelen worden verstrekt (geen huisvestings- en personele voorzieningen). Reeds enige tijd wordt er overlegd tussen de ministeries van OCenW en SZW over de mogelijkheid van overheveling van onderwijsvoorzieningen vanuit de Wet REA naar de onderwijswetgeving. Voor de sectoren primair en voortgezet onderwijs is daarmee een begin gemaakt voor het leerlingenvervoer. De mogelijkheden voor de overheveling van andere REA-onderwijsvoorzieningen in het funderend onderwijs worden nog nader verkend.